

B Logistics Engineering NHTV

*Verslag van de uitgebreide opleidingsbeoordeling
26 en 27 januari 2017*

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrucken.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	5
Samenvatting	6
Inleiding.....	10
Beoogde eindkwalificaties	13
Programma	15
Personeel	19
Voorzieningen	21
Kwaliteitszorg.....	24
Toetsing.....	25
Bijlagen.....	29
Bijlage 1 Visitatiecommissie	30
Bijlage 2 Programma visitatie	31
Bijlage 3 Kwantitatieve gegevens.....	32
Bijlage 4 Eindkwalificaties	33
Bijlage 5 Programmaoverzicht	34
Bijlage 6 Bestudeerde documenten	35
Bijlage 7 Onafhankelijkheidsverklaringen	36

Samenvatting

Op 26 en 27 januari 2017 is de opleiding Logistics Engineering van de NHTV Internationale Hogeschool Breda gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **goed**.

De opleiding kent een reguliere en een internationale variant. Deze varianten zijn voor een groot deel gelijk. De opleiding leidt studenten op voor de logistieke competentie: 'het op professionele wijze ontwikkelen, uitvoeren en aansturen van logistieke processen.'

Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 1, de beoogde eindkwalificaties als **voldoende**. De opleiding heeft de eindkwalificaties (c.q. competenties) wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie concreet uitgewerkt. De eindkwalificaties voldoen aan de (inter)nationale eisen die aan een bacheloropleiding Logistics Engineering zijn gesteld. De commissie stelt vast dat de opleiding daarin het Landelijke Beroeps- en Opleidingsprofiel Logistiek volgt. Dit is afgestemd op de Dublin Descriptoren en de hbo standaard. Studenten worden opgeleid voor de logistieke competentie. De werkveldcommissie is actief betrokken bij de opleiding.

Programma

De standaarden inzake het programma worden beoordeeld met **voldoende** (standaard 3 en 5) en **goed** (standaard 2 en 4). De commissie concludeert dat de oriëntatie, inhoud en vormgeving van de opleiding een gevarieerde en veilige leeromgeving vormen waarbinnen studenten in staat gesteld worden de competenties te bereiken. De commissie stelt echter ook vast dat de relatie tussen de leerdoelen per programmaonderdeel en de (deel)competenties nog niet expliciet gemaakt is in de vakbeschrijvingen.

De commissie constateert dat de opleiding in elke fase een sterke relatie heeft met de beroepspraktijk. Studenten maken vanaf de start van de opleiding kennis met de beroepspraktijk, middels excursies en projecten. Het derde jaar kent twee stages en ook het afstuderen vindt plaats in de beroepspraktijk. De projecten zijn een belangrijke rode draad in het programma. Daarnaast kent de opleiding een opbouw in onderzoeksvaardigheden en professionele vaardigheden. Studenten hebben ruime keuzemogelijkheden. Het kleinschalige karakter van de opleiding, de toenemende zelfstandigheid van de student en het projectonderwijs zijn voor de commissie zeer herkenbare aspecten van het didactisch concept. De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en kent een driejarig traject voor vwo-ers. De opleiding is in de afgelopen jaren flink gegroeid. De commissie vindt het positief dat de opleiding hier adequaat op in heeft gespeeld en erin geslaagd is het kleinschalige karakter te handhaven.

Personeel

De commissie beoordeelt standaard 6, de kwalificaties en omvang van het personeel, als **goed**. De opleiding beschikt over een effectief personeelsbeleid dat de realisatie van het programma mogelijk maakt. De commissie constateert bovendien dat de opleiding zeer deskundige en bekwame docenten inzet. De docenten hebben een sterke relatie met de beroepspraktijk en vertalen deze expertise en ervaring actief naar het programma. Door de flexibele schil van externe docenten die projecten en stages begeleiden, kunnen de eigen docenten participeren in projecten van het Advies en Innovatiecentrum. De opleiding heeft ook in haar personeelsbeleid in de afgelopen periode goed ingespeeld op de groei van de opleiding. Dit door nieuwe jonge docenten met ervaring in de beroepspraktijk aan te nemen en deze te koppelen aan ervaren docenten. Met aandacht voor teambuilding en nieuwe overlegvormen wordt de samenhang in het docententeam gestimuleerd en geborgd.

Voorzieningen

De commissie beoordeelt de standaarden inzake het de voorzieningen met respectievelijk **voldoende** (standaard 7) en **goed** (standaard 8). De commissie constateert dat de opleiding beschikt over adequate (ICT) voorzieningen en logistieke software voor de realisatie van het programma. De groei van de opleiding heeft, na een aantal aanvangsproblemen, geleid tot meer beschikbare ruimtes voor college en overleg. De opleiding verhuist in september 2019 naar de nieuwe campus op de hoofdlocatie van de NHTV. De begeleiding van de studenten is door de opleiding goed ingericht en afgestemd op de verschillende fasen in de opleiding en de toenemende zelfstandigheid van de student. Het eerstejaars mentoraat en het projectonderwijs spelen hierin een belangrijke rol.

Kwaliteitszorg

De commissie beoordeelt standaard 7, inzake periodieke evaluaties en toetsbare streefdoelen, als **voldoende**. De opleiding volgt inzake kwaliteitszorg het beleid van de hogeschool en de academie. Er wordt periodiek geëvalueerd aan de hand van toetsbare doelstellingen.

De commissie stelt vast dat studenten, docenten en werkveld worden gehoord en betrokken bij de verbetering van de opleiding. Naast de formele evaluaties speelt ook het informele contact tussen docenten en studenten hierin een belangrijke rol. De opleidingscommissie is nog niet bij alle studenten bekend.

Toetsing

De commissie beoordeelt standaard 10, het systeem van toetsing, als **voldoende**. Net als bij kwaliteitszorg, is ook hier het hogeschool- en academiebeleid leidend. De commissie constateert dat de toetsing binnen de opleiding op een valide en objectieve wijze plaatsvindt. De informatievoorziening naar studenten toe is adequaat. De commissie stelt echter ook vast dat de examencommissie zich nog geen beeld vormt van het eindniveau. Dit heeft de examencommissie belegd bij de examinatoren en de gecommitteerden die deel uit maken van de afstudeercommissie. De verslagen van de gecommitteerden bieden volgens de commissie echter te weinig informatie inzake het eindniveau. Het is de commissie eveneens opgevallen dat de beoordelingsformulieren bij het afstuderen niet volledig worden ingevuld, wat de navolgbaarheid van de beoordeling niet ten goede komt.

Gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 11, gerealiseerde eindkwalificaties, als **goed** en stelt vast dat de beoogde eindkwalificaties behaald worden. De afstudeerwerken zijn van goed niveau en overstijgen het basisniveau. Dit blijkt volgens de commissie uit de gestructureerde opbouw, complexe en duidelijke probleemstelling en goede toepassing van onderzoeksmethoden. In de afstudeerwerken is bovendien de integrale logistieke competentie nadrukkelijk zichtbaar. Daarnaast vinden

De commissie heeft zes standaarden met voldoende beoordeeld; de overige vijf standaarden heeft de commissie met goed beoordeeld, waaronder standaard 11, de gerealiseerde eindkwalificaties. Op die grond komt de commissie tot het eindoordeel goed en een positief advies inzake de accreditatie van de bacheloropleiding Logistics Engineering.

Namens de voltallige commissie, Utrecht, april 2017,

Karina Visscher
Voorzitter

Titia Buising
Secretaris

afgestudeerden zeer snel een relevante baan en dingt de opleiding mee om de prijzen bij de Nederlandse scriptieprijs Logistiek. De gesprekken met alumni en werkveld hebben het oordeel van de commissie inzake het eindniveau bevestigd.

Aanbevelingen

Op basis van haar bevindingen zou de commissie de volgende aanbevelingen willen doen. Hoewel de commissie de actieve betrokkenheid van de werkveldcommissie waardeert, raadt zij de opleiding aan ook leden uit het buitenland toe te voegen aan de werkveldcommissie. Dat doet volgens de commissie recht aan het internationale karakter van de opleiding en het werkveld. Bovendien raadt de commissie aan de relatie tussen de leerdoelen per programmaonderdeel en de (deel)competenties inzichtelijk te maken en te expliciteren in de vakbeschrijvingen.

Inzake de beschikbare voorzieningen, deelt de commissie de opvatting van studenten dat de openingstijden van het huidige gebouw verruimd kunnen worden. Het is de commissie opgevallen dat de opleidingscommissie nog niet bekend is onder alle studenten. Zij raadt de opleiding aan hier actief aan te werken.

Met betrekking tot het borgen van het eindniveau van de opleiding, raadt de commissie de examencommissie aan zelf steekproefsgewijs het eindniveau te beoordelen. Ook dringt zij aan op het consequent invullen van de beoordelingsformulieren. Tot slot adviseert de commissie de opleiding de competentiematrix door te vertalen in het beoordelingsformulier van het afstudeerwerk.

Overzicht

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beoordeling per standaard.

Standaard	Beoordeling
Beoogde eindkwalificaties 1. Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Programma 2. Oriëntatie van het programma 3. Inhoud van het programma 4. Vormgeving van het programma 5. Kwalificaties inkomende studenten	goed voldoende goed voldoende
Personeel 6. Kwalificaties en omvang personeel	goed
Voorzieningen 7. Huisvesting en materiële voorzieningen 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	voldoende goed
Kwaliteitszorg 9. Periodieke evaluaties en toetsbare streefdoelen	voldoende
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties 10. Systeem van toetsing 11. Gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende goed
Eindoordeel	Goed

Colofon

Instelling en opleiding

NHTV internationale hogeschool Breda
Claudius Prinsenlaan 12, 4811 DK Breda
Telefoon: (076) 533 22 03
Status instelling: bekostigd

Opleiding: Logistics Engineering
Niveau: Hbo-bachelor
Aantal studiepunten: 240 EC
Titel: Bachelor of Science
Afstudeerrichtingen: geen
Locatie: Breda
Variant: Voltijd
Croho-nummer: 34390

Kwantitatieve gegevens van de opleiding zijn weergegeven in bijlage 3.

Voor kwaliteit verantwoordelijke bestuurder: de heer H. van Oorschot, voorzitter College van Bestuur
Contactpersoon met betrekking tot kwaliteit van de opleiding: de heer A. Mandemakers, opleidingsmanager
Contactgegevens: T 076 – 533 22 03, E Mandemakers.a@nhtv.nl

Visitatiecommissie

De commissie bestond uit:
Karina Visscher, voorzitter
Mieke Damen, domein- en werkvelddeskundige
Hessel Visser, domein- en werkvelddeskundige
Daphne Janssen, studentlid
Titia Busing, secretaris

De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO; de NVAO heeft ingestemd met de samenstelling.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui VBI
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
(030) 87 820 87

Inleiding

NHTV profileert zich als een internationale instelling voor hoger onderwijs en onderzoek en wil excelleren op de volgende vijf domeinen: 1) digital entertainment, 2) hotel & facility, 3) stedenbouw, logistiek & mobiliteit, 4) toerisme en 5) vrije tijd. De hogeschool biedt op deze domeinen dertien bacheloropleidingen en vijf masteropleidingen aan. Het onderwijs wordt aangeboden op vier locaties in Breda. De hogeschool kent ruim 7.500 studenten en 700 medewerkers. De hogeschool heeft als doelstelling medewerkers en studenten te inspireren en uit te dagen hun talenten optimaal te ontwikkelen, hun kennis en kunde te integreren en die als professional of als academicus op excellente en duurzame wijze toe te passen in de samenleving.

Het instituut

De hogeschool heeft de ambitie een inspirerend opleidings-, onderzoeks- en kenniscentrum te zijn, waarbij de school herkend wordt als een internationaal gerenommeerde kennisinstelling. Internationalisering is één van de strategische speerpunten. Daarnaast wil de hogeschool partner zijn voor het werkveld als kennis- en onderzoekscentrum.

Het onderwijs is georganiseerd in academies per domein. De opleiding Logistics Engineering maakt, samen met de opleidingen Logistiek & Economie en Built Environment, deel uit van de Academie voor Stedenbouw, Logistiek en Mobiliteit (SLM). De academie SLM zal (net als alle andere academies) per september 2019 gehuisvest zijn op de nieuwe campus van de NHTV, op de hoofdlocatie in Breda. Aan de academie studeren ruim 1.100 studenten, waarvan circa 700 op het gebied van logistiek en circa 300 aan de opleiding Logistics Engineering.

Aan de academie zijn twee lectoren verbonden. De lectoren maken deel uit van het Advies- en innovatiecentrum (AIC). Het AIC omvat alle externe projecten en onderzoeken die door de academie worden uitgevoerd. De research business innovation manager is verantwoordelijk voor het AIC. Met deze organisatievorm wil de hogeschool lectoren ontlasten van het managen van een eigen projectorganisatie c.q. kenniskring. De lectoren zijn praktisch gezien gehuisvest bij de opleidingen, zodat samenwerking tussen opleidingen en lectoren gefaciliteerd kan worden. Lectoren zijn verantwoordelijk voor hun eigen inhoudelijke domein. De lectoren (en andere docenten betrokken bij onderzoek) zijn bovendien betrokken bij het onderwijs en brengen zo hun kennis in de opleiding. Onderling delen lectoren kennis onder andere via studiemiddagen, de kennisdatabase van de hogeschool en het informele contact met elkaar.

De opleiding

De vierjarige bacheloropleiding Logistics Engineering (LN) leidt studenten op voor de logistieke competentie. De logistieke competentie is in het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel gedefinieerd als: 'het op professionele wijze ontwikkelen, uitvoeren en aansturen van logistieke processen.' Deze competentie is uitgewerkt in een aantal deelcompetenties.

De opleiding is in de afgelopen jaren flink gegroeid. De belangrijkste uitdaging daarin is, zo stelt de kritische reflectie, het managen van de groei en het blijven realiseren van de persoonlijke aandacht voor de student. De uitval is ook een aandachtspunt. Deze wordt door de opleiding als te hoog ervaren. De maatregelen die tot nog toe genomen zijn, hebben nog niet geleid tot het gewenste resultaat. Mede daarom is met ingang van studiejaar 2016 – 2017 gestart met een intensivering van het eerstejaars mentoraat.

De opleiding kent twee varianten, de reguliere variant en de internationale variant. De programma's van beide varianten zijn nagenoeg vergelijkbaar. Het voornaamste verschil is de aandacht voor interculturele aspecten (en cross cultural management) en Engels in de internationale variant. Daarnaast wordt de internationale variant in het geheel in het Engels verzorgd. In het vierde jaar volgen studenten van beide varianten gezamenlijk de Engelstalige minor.

In het eerste jaar maken studenten kennis met het vakgebied en verwerven zij de basiskennis en –vaardigheden. In dit jaar ligt de nadruk op logistiek op operationeel niveau. In het tweede jaar vindt verdere verdieping plaats, studenten leren kennis en vaardigheden steeds meer toe te passen en verbanden te leggen. In dit jaar ligt de nadruk op logistiek op operationeel niveau. In de eerste twee jaar vindt elk trimester een project plaats. Het derde jaar is

gericht op praktijkervaring, integratie van kennis en vaardigheden en het (leren) reflecteren in een bedrijfscontext. In het derde jaar vinden twee stages plaats. Het laatste jaar staat in het teken van de minor en het afstuderen. Hierbij ligt de nadruk op profilering, scenario denken, vernieuwen en logistiek op strategisch niveau.

In de afgelopen jaren heeft de opleiding, samen met de werkveldcommissie een profielschets van de Logisticus van de Toekomst gemaakt, in het project 'Stip op de horizon'. Dit heeft geleid tot een visie op de rol van de logistiek in 2040 en daarvan afgeleid een profielschets van de logisticus en het toekomstig curriculum van 2025. Belangrijke thema's voor het curriculum zijn technologie, supply chain besturing, service economie / logistiek, duurzaamheid en smart cities. Het project heeft bovendien geleid tot een kennisontwikkelingsagenda met twee 'focal areas': 1) supply chain management en 2) human logistics. Vooralnog is op basis van de profielschets het vierde jaar opnieuw ingericht, met daarin een belangrijke rol voor de nieuwe minor in samenwerking met Samsung. Daarbij ontwerpen studenten een nieuwe supply chain voor de 78" inch breedbeeldtelevisie van Samsung.

Naar aanleiding van de vorige visitatie heeft de opleiding onder andere aandacht gegeven aan de kennisvalorisatie naar werkveld en onderwijs (onder andere door de aanstelling van de manager Research & Business Innovation).

De visitatie

NHTV heeft aan AeQui opdracht gegeven onderhavige visitatie uit te voeren. De visitatie is uitgevoerd conform het beoordelingskader van de uitgebreide opleidingsbeoordeling. AeQui heeft in samenwerking met NHTV een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding is een voorbereidend gesprek gevoerd. De visitatie heeft op 26 en 27 januari 2017 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. Eén student heeft gebruik gemaakt van het inloopspreekuur. De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in concept toegestuurd aan de opleiding in maart 2017, de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Beoogde eindkwalificaties

De commissie heeft vastgesteld dat de eindkwalificaties wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie concreet zijn uitgewerkt en voldoen aan de (inter)nationale eisen die aan een bacheloropleiding Logistics Engineering zijn gesteld. Het Landelijke Beroeps- en Opleidingsprofiel Logistiek, afgestemd op de Dublin Descriptoren en de hbo standaard is leidend voor de opleiding. De opleiding leidt studenten op voor de daarin benoemde logistieke competentie. De commissie waardeert de actieve betrokkenheid van de werkveldcommissie bij de opleiding. Zij raadt de opleiding aan ook leden uit het buitenland toe te voegen aan de werkveldcommissie. Dat doet volgens de commissie recht aan het internationale karakter van de opleiding en het werkveld.

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

De commissie beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

Bevindingen

Afstemming beroepenveld

De eindkwalificaties en het programma worden op verschillende manieren afgestemd met het werkveld. Belangrijk onderdeel daarvan zijn de zogenaamde roadmaps. Een roadmap geeft de afspraken weer die met een bedrijf c.q. organisatie gemaakt zijn over de samenwerking met de opleiding. Dit betreft bijvoorbeeld de inzet van gastdocenten, stages, excursies, opdrachten voor studenten en dergelijke. Daarnaast is het werkveld (in de vorm van tien bedrijven) actief betrokken bij het talentenprogramma van de opleiding. Excellente studenten krijgen daarin de kans extra uitdaging te vinden in externe opdrachten. Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat de opleiding zich met dergelijke samenwerkingen steeds meer ontwikkelt tot een kennisinstituut op het gebied van logistiek en engineering. Ook is duidelijk geworden dat een substantieel deel van de begroting van de opleiding gerealiseerd wordt door externe opdrachten en onderzoeken. Deze middelen worden vervolgens benut om externe docenten in te schakelen voor de begeleiding van studenten bij projecten en stages.

Een groot deel van de docenten van de opleiding is werkzaam (geweest) in de praktijk. Daarnaast participeren docenten in de externe projecten en onderzoeken die door het AIC voor het werkveld worden uitgevoerd.

De commissie heeft tijdens de visitatie gesproken met vertegenwoordigers van de werkveldcommissie. Daarbij is opgevallen dat circa de helft van de leden van de werkveldcommissie in het verleden zelf de

opleiding heeft afgerond. De werkveldcommissie overlegt drie keer per jaar, volgens een vaste agenda en bestaat uit twaalf leden. Tijdens de vergaderingen worden thema's als ontwikkelingen in het werkveld, de ontwikkeling van de opleiding, de groei en de uitval van de opleiding besproken. De werkveldcommissie is betrokken geweest bij het formuleren van oplossingen voor het huidige gebouw, dat door de groei van de opleiding te krap leek te zijn. Docenten zijn in wisselende samenstelling aanwezig bij de vergaderingen van de werkveldcommissie, zo bleek tijdens de visitatie. In de werkveldcommissie participeren enkele internationale bedrijven, de vertegenwoordiging daarvan is echter door Nederlandse personen.

Volgens de leden van de werkveldcommissie met wie de commissie gesproken heeft, onderscheiden studenten van de opleiding zich door hun zelfstandigheid in het doen van onderzoek en het kunnen samenwerken.

De opleiding heeft een actief alumnetwerk. Er worden regelmatig bijeenkomsten belegd voor alumni, docenten en studenten, waarbij studenten in de gelegenheid worden gesteld kennis te maken met de alumni en het werkveld.

Actueel en concreet

De opleiding hanteert het Beroeps- en Opleidingsprofiel Logistiek van het Landelijk Platform Logistiek hbo als uitgangspunt. Dit profiel is in 2013 herijkt en geacordeerd door de Vereniging Hogescholen. Onderdeel van het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel zijn de competentiespin en body of knowledge voor de zes LN opleidingen in Nederland. Deze zijn vastgesteld door de werkveldcommissies van de zes LN opleidingen. Het landelijk profiel biedt de opleidingen ruimte om eigen accenten te leggen.

Centraal staat het beheersen van de logistieke competentie: het op professionele wijze ontwikkelen,

uitvoeren en aansturen van logistieke processen. Deze logistieke competentie is uitgewerkt in drie deelcompetenties die richting geven aan de beroepssituaties waarin een afgestudeerde van de opleiding werkzaam zal zijn en aan de beroepsrollen waarin hij aan het werk gaat. De beroepsrollen c.q. deelcompetenties zijn:

1. ontwikkelen (beleid en strategie);
2. aansturen (organiseren) en;
3. uitvoeren (operaties).

Deze deelcompetenties zijn uitgewerkt in indicatoren. Daarnaast kent de opleiding de:

4. sociale- en communicatieve deelcompetentie en de;
5. zelfsturende deelcompetentie.

Deze laatste twee zijn eveneens uitgewerkt in indicatoren, zoals het effectief en zakelijk kunnen communiceren in de gangbare bedrijfstaal en in relevante beroepssituaties op alle niveaus; rekening houden met (internationale) cultuurverschillen; en het sturen en reguleren van de eigen ontwikkeling op het gebied van leren.

Binnen de vijf deelcompetenties worden drie niveaus onderscheiden, die toenemen in complexiteit van de taak en de context en de mate van zelfstandigheid. De opleiding heeft in een competentiematrix de relatie tussen de deelcompetenties en de programmaonderdelen aangegeven. Daarin worden per competentie ook de drie niveaus benoemd. De opleiding heeft met de centraal gesteld logistieke competentie in het achterhoofd een keuze gemaakt welke competenties op welk niveau moeten worden bereikt. Dit betekent dat op twee deelcompetenties na (B1, leiding geven aan operationele processen op het gebied van logistiek en E4, het bijdragen aan de ontwikkeling van zijn of haar professe in de breedte), alle competenties op niveau drie behaald worden.

(inter)nationale standaarden

Het landelijke opleidingsprofiel, dat als basis dient voor de (deel)competenties van de opleiding, koppelt de competenties nadrukkelijk aan de Dublin descriptorren en de hbo-standaard. De commissie

heeft ook een overzicht kunnen inzien waarin de competenties van het beroepsprofiel gekoppeld wordt aan de eisen van deze internationale standaard. Met andere woorden: het beroepsprofiel en bijhorende competenties sluiten aantoonbaar aan bij het beschreven bachelorniveau van de Dublin descriptorren.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de opleiding het Landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel Logistiek volgt. De opleiding hanteert de landelijk vastgestelde logistieke competentie als uitgangspunt. Het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel en de bijhorende competentie (en deelcompetenties) sluiten aantoonbaar aan bij het beschreven bachelorniveau van de Dublin descriptorren. De commissie oordeelt dan ook dat de opleiding voldoet aan het vereiste internationale niveau van een hbo bacheloropleiding.

De commissie constateert eveneens dat de opleiding de actualiteit en relevantie van de competenties en het programma adequaat weet te borgen, mede dankzij de nauwe relaties met het werkveld. De contacten van docenten, de projecten, de roadmaps en de betrokkenheid van alumni en werkveldcommissie dragen daar in belangrijke mate aan bij.

Hoewel in de werkveldcommissie enkele internationale bedrijven zitting hebben, worden deze daarin vertegenwoordigd door een Nederlander. De commissie raadt de werkveldcommissie aan leden toe te voegen die van origine uit het buitenland komen

De opleiding heeft in een competentiematrix de relatie tussen de competenties en de programmaonderdelen zichtbaar gemaakt. Op basis daarvan stelt de commissie vast dat alle (deel)competenties in het programma afgedekt worden.

Op grond van bovenstaande beoordeelt de commissie deze standaard als **voldoende**.

Programma

De commissie heeft kunnen vaststellen dat de oriëntatie, inhoud en vormgeving van de opleiding een gevarieerde en veilige leeromgeving vormen waarbinnen studenten in staat gesteld worden de competenties te bereiken. De commissie stelt echter ook vast dat de relatie tussen de leerdoelen per programmaonderdeel en de (deel)competenties nog niet expliciet gemaakt is in de vakbeschrijvingen. Zij raadt de opleiding aan dit op korte termijn op te pakken.

De opleiding heeft een sterke relatie met de beroepspraktijk, welke tot uitdrukking komt in elke fase van de opleiding. Studenten maken vanaf de start van de opleiding kennis met de beroepspraktijk, middels excursies en projecten. Het derde jaar kent twee stages en ook het afstuderen vindt plaats in de beroepspraktijk. De projecten zijn een belangrijke rode draad in het programma. Daarnaast kent de opleiding een opbouw in onderzoeksvaardigheden en professionele vaardigheden. De commissie constateert dat studenten ruime keuzemogelijkheden hebben, in met name projecten, stages en minor. Het didactisch concept wordt gekenmerkt door het kleinschalige karakter van de opleiding, de toenemende zelfstandigheid van de student en de aandacht voor projectonderwijs. De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en kent een driejarig traject voor vwo-ers. De opleiding is in de afgelopen jaren flink gegroeid. De commissie constateert dat de opleiding hier adequaat op in heeft gespeeld en erin geslaagd is het kleinschalige karakter te handhaven.

Oriëntatie

Standaard 2: De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

De commissie beoordeelt deze standaard als **goed**.

Bevindingen

Om studenten vanaf de start van de opleiding bekend te maken met het logistieke vakgebied, vindt in het eerste trimester een excursieweek plaats. In deze week bezoeken studenten tien bedrijven. Andere beroepsgerichte activiteiten in deze periode zijn het schrijven van een vak-artikel over een logistiek thema en het aanvangsproject.

Projecten

In de eerste twee jaar kent elk trimester een eigen project. In het eerste jaar zijn dit het aanvangsproject, het project Blokko en het project Warehousing. In het tweede jaar vinden de projecten Internationaal Transport, Aurora en Profilerings plaats. Tijdens het project voeren studenten in groepjes een praktijk gerelateerde logistieke opdracht uit.

Stages

De opleiding kent in het derde jaar twee stages van elk veertien weken. Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor het vinden van een stageplek. De stageopdracht wordt goedgekeurd door één van de twee stagecoördinatoren van de opleiding. Na goedkeuring krijgt de student een begeleidend docent toegewezen. Studenten worden, zo bleek tijdens de visitatie, middels workshops voorbereid op de stage,

het maken van een CV, het definiëren van een opdracht en dergelijke.

Minor

In het vierde jaar kiezen studenten een minor. De opleiding heeft een eigen minor ontwikkeld in samenwerking met Samsung, waarbij studenten in groepjes een opdracht uitvoeren voor Samsung. De opdrachten hangen met elkaar samen en behandelen de hele logistieke keten. De minor wordt afgerond met een presentatie van de resultaten voor de opdrachtgever.

Naast betrokkenheid bij stages, projecten en minor is het werkveld ook betrokken bij de opleiding als gastdocent en geïnteresseerde bij de beoordeling van het afstuderen. Andere voorbeelden van de betrokkenheid van het werkveld zijn Slimstock op het gebied van strategisch voorraad management in het tweede jaar, de APL-case op het gebied van netwerk logistics in het derde jaar en de samenwerking met Panteia en de Bullwhip case in het vierde jaar.

Internationalisering

De internationale variant van de opleiding heeft een internationaal karakter door de instroom van internationale studenten, internationale docenten, het gebruik van internationale casuïstiek en projecten en de colleges in het Engels. Studenten (van beide varianten) kunnen ook hun stage in het buitenland lopen. Ook daarvoor geldt dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor het vinden van een stageplaats.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat het programma de studenten goed voorbereidt op de beroepspraktijk dankzij de sterke verbinding met het werkveld in de vorm van projecten, stages en afstuderen. Studenten komen vanaf de start van de opleiding systematisch en consequent in aanraking met het werkveld waarvoor zij opgeleid worden. De commissie waardeert de opbouw in de complexiteit en zelfstandigheid van de projecten, waarbij de gehele logistieke keten aan bod komt.

De oriëntatie van het curriculum sluit bovendien goed aan bij de doelstellingen van de opleiding: studenten worden vanuit verschillende rollen opgeleid voor de logistieke competentie. In de praktijk gerelateerde onderdelen maken studenten nadrukkelijk kennis met die verschillende rollen. De commissie vindt dat de opleiding hier op een goede manier invulling aan geeft.

Alles overwegende beoordeelt de commissie deze standaard als **goed**.

Inhoud

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

De commissie beoordeelt deze standaard als **volgende**.

Bevindingen

In de eerste twee jaar ligt de nadruk op het aanleren en verdiepen van kennis en vaardigheden op het gebied van logistiek. Daarbij maken studenten in het eerste jaar kennis met thema's als logistiek (inleiding), warehousing, voorraadbeheer, economie, recht en transportmanagement. In het tweede jaar vindt verdere verdieping plaats in thema's als operations management, ICT & Logistiek, automatiseringstechniek, management en organisatie, fabricagesystemen en supply chain management. Zoals eerder opgemerkt, vindt in de eerste twee jaar elk trimester een project plaats. De projecten kennen een opbouw in complexiteit en zelfstandigheid.

Het derde jaar bestaat naast de stages uit vakken als Network Logistics, E-Logistics, Entrepreneurship en Kwaliteitsmanagement. In het vierde jaar kiezen studenten een minor en voeren ze de afstudeeropdracht uit.

Onderzoek

Onderzoeksvaardigheden komen, in de onderzoekslijn, op verschillende momenten aan bod in het programma. In het eerste jaar starten studenten met vakken op het gebied van Excel en statistiek. Onderdeel van het eerste jaar is bovendien een mediatheek cursus waarin studenten leren bronnen te zoeken, te gebruiken en er correct naar te verwijzen. In het tweede jaar is het vak Methoden en technieken van onderzoek geprogrammeerd. Tijdens de projecten in de eerste twee jaar oefenen studenten verschillende onderzoeksvaardigheden. In de derdejaars stages doorlopen studenten individueel en zelfstandig (met afnemende begeleiding) de onderzoekscyclus.

In het vierde jaar wordt de onderzoekslijn afgerond met de afstudeeropdracht. Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor het vinden van een afstudeeropdracht en het verkrijgen van goedkeuring voor de opdracht door de afstudeercoördinator. Na goedkeuring krijgen studenten een begeleidend docent toegewezen.

Zoals eerder opgemerkt, zijn aan de academie twee lectoren verbonden. De lectoren hebben een leidende rol in business development, kennisvalorisatie en accountbeheer op één van de speerpunten uit de focal areas van de kennisontwikkelingsagenda (zie ook de inleiding). De lectoren zijn daarnaast betrokken bij het onderwijsproces.

Vaardigheden

Naast de onderzoekslijn kent de opleiding in de eerste twee jaar een vaardighedenlijn, waarmee studenten onder andere worden voorbereid op de stages. In het eerste jaar staan hierin professionele en communicatieve basisvaardigheden centraal. In het tweede jaar is aandacht voor sollicitatie- en adviesvaardigheden.

Keuzemogelijkheden

De opleiding kent, vanaf het tweede jaar, veel keuzemogelijkheden. Het tweede jaar kent de vrije studieruimte (2 EC) en de profileringsruimte (8 EC voor een project en een vak). Daarnaast hebben studenten de mogelijkheid om hun eigen stageopdrachten en –plaatsen te kiezen in het derde jaar (40 EC). In het vierde jaar kiezen studenten een minor (30 EC) en een afstudeeropdracht (30 EC).

De alumni met wie de commissie gesproken heeft, waarderen de opbouw en het praktische karakter

van de opleiding. De eerste twee jaar heeft hen een theoretische basis gegeven die ze in de stages konden toepassen. De alumni zijn positief over de begeleiding tijdens de stages. De alumni hebben desgevraagd opgemerkt dat in het programma meer aandacht kan zijn voor presentatievaardigheden.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat opleiding zo opgezet is dat studenten zich binnen het vakgebied kunnen ontwikkelen met een eigen profiel. De keuzeruimte bij het invullen van de stages, minor en afstudeeropdracht dragen daar in belangrijke mate aan bij. De commissie is van mening dat de opleiding relevante en up-to-date literatuur gebruikt. Ook wordt hiermee een breed beeld geschetst van het vakgebied.

De commissie constateert bovendien dat de opleiding een logische opbouw kent, waarbij de zelfstandigheid van de student en de complexiteit van de opdrachten gedurende de vier jaren toenemen. In de eerste twee jaar krijgen studenten een kennisbasis aangereikt en in het derde en vierde jaar staat toepassing in de praktijk centraal. De relatie met de praktijk, het onderwijs op het gebied van onderzoek en vaardigheden vormen belangrijke rode draden in de opleiding.

Zoals bij standaard 1 is opgemerkt, wordt in de competentiematrix de relatie tussen de competenties en de vakken c.q. programmaonderdelen benoemd. Het is de commissie opgevallen dat in de vakbeschrijvingen wel leerdoelen worden benoemd maar dat niet aangegeven wordt op welke competentie deze betrekking hebben. De commissie raadt de opleiding aan dit inzichtelijk te maken.

Volgens de commissie stelt de inhoud van het programma studenten in staat om de beoogde eindkwalificaties te behalen. Alles overwegende beoordeelt de commissie deze standaard als **voldoende**.

Vormgeving

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

De commissie beoordeelt deze standaard als **goed**.

Bevindingen

In het eerder genoemde project 'Stip op de horizon' is ook aandacht besteed aan de didactische aanpak, waarmee studenten voorbereid worden op de vaardigheden van de logisticus van de toekomst. Dit

betreft vaardigheden als het sneller kunnen schakelen, critical thinking, adviesvaardigheden, zelfmanagement en onderhandelen. Centraal staat het ontwikkelen van het adaptief vermogen van studenten. Dit heeft geleid tot handhaving en versterking van het onderwijsmodel van de opleiding, dat gekenmerkt wordt door:

- kleinschaligheid;
- praktijkgerichtheid;
- het leerlijnenmodel van Dick de Bie en Jos de Kleijn;
- trainingen en projectonderwijs;
- aandacht voor een gemeenschappelijke professionele beroepshouding bij studenten (en docenten).

De opleiding maakt gebruik van verschillende werkvormen zoals hoorcolleges, werkcolleges, projecten, serious gaming, excursies en gastcolleges. Voorbeelden van serious gaming zijn het eerstejaars Blokko project waarin studenten leren hoe de schakels binnen en buiten het bedrijf elkaar beïnvloeden. In het derde jaar vindt de management-game T-Challenge plaats en in het vierde jaar de management-games Synchromania, The Cool Connection en de Fresh Connection.

Het aantal contacturen verschilt per jaar en varieert van gemiddeld 17 uur per week in het eerste jaar tot 15 uur per week in het vierde jaar (onder andere de minor).

De opleiding kent een talentenprogramma voor excellente studenten. Dit programma biedt twaalf studenten extra uitdaging tijdens de stages en het afstudeeronderzoek. Aan het talentenprogramma werken tien bedrijven mee. De talentenklas bestaat uit studenten van de reguliere en de internationale variant.

Overwegingen

De commissie oordeelt dat de opleiding een effectief didactisch concept heeft, met een uitgebreide variëteit in werkvormen. Het praktijkgerichte karakter van de opleiding komt nadrukkelijk naar voren in bijvoorbeeld de projecten die studenten uitvoeren, de toepassing van serious gaming, stages en de excursies. Zoals eerder opgemerkt waardeert de commissie dat de groei van de opleiding geen effect heeft gehad op het gevoel van kleinschaligheid (één van de didactische kenmerken van de opleiding) zoals studenten dat ervaren. De commissie is van

mening dat de opleiding een zeer motiverend didactisch concept kent. De commissie beoordeelt deze standaard derhalve als **goed**.

Instroom

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

De commissie beoordeelt deze standaard als **volgende**.

Bevindingen

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen. Kandidaten kunnen zich laten informeren over de opleiding via opendagen, kennismakingsdagen en meeloopdagen. De opleiding volgt de ontwikkelingen elders binnen de hogeschool op het gebied van intakegesprekken. Op basis van de resultaten daarvan zal besloten worden deze al dan niet in te voeren.

Kandidaten met een mbo-opleiding op het gebied van logistiek kunnen een half jaar meedraaien met de bacheloropleiding. Voor vwo-ers bestaat de mogelijkheid om in tweede jaar van de opleiding in te stromen.

De instroom is de afgelopen jaren flink toegenomen, van 77 studenten in studiejaar 2012 – 2013 tot 112 in studiejaar 2016 – 2017. De opleiding volgt hiermee een landelijke trend van toenemende instroom in de logistieke opleidingen.

De internationale variant bestaat gemiddeld voor 58% uit internationale studenten (gemeten in de laatste vijf instroomjaren). In drie van deze vijf jaren betrof het negen verschillende nationaliteiten.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de opleiding de wettelijke toelatingseisen hanteert. De opleiding biedt studenten met een vwo of mbo-opleiding de mogelijkheid een verkort programma te volgen. Hiermee draagt de opleiding zorg voor een adequate aansluiting van het programma bij de kwalificaties van instromende studenten. De commissie geeft de opleiding in overweging een intakegesprek in te voeren.

De commissie beoordeelt deze standaard als **volgende**.

Personeel

De commissie oordeelt dat de opleiding beschikt over een effectief personeelsbeleid dat de realisatie van het programma mogelijk maakt. De opleiding zet deskundige en bekwame docenten in die een sterke binding hebben met het beroepenveld en deze expertise en ervaring actief vertalen naar het programma. Doordat de opleiding een flexibele schil kent van externe docenten die projecten en stages begeleiden, kunnen de eigen docenten participeren in projecten van het AIC. De opleiding heeft in de afgelopen periode goed ingespeeld op de groei van de opleiding door nieuwe jonge docenten met ervaring in de beroepspraktijk aan te nemen en deze te koppelen aan ervaren docenten. Met aandacht voor teambuilding en nieuwe overlegvormen wordt de samenhang in het docententeam gestimuleerd en geborgd.

Personeelsbeleid

Standaard 6: Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan is toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

De commissie beoordeelt deze standaard als **goed**.

Bevindingen

Het personeelsbeleid van de academie is afgeleid van het personeelsbeleid en het strategisch plan van de hogeschool. Centrale thema's in het hogeschool personeelsbeleid zijn professionalisering, toekomstgerichte inzetbaarheid en organisatie- en cultuurontwikkeling. De academie SLM heeft als uitgangspunten dat a) medewerkers beschikken over een internationale mindset en dat tien procent van de staf uit het buitenland komt, b) docenten beschikken over vaardigheden en/of zich ontwikkelen op het gebied van onderzoek, projectmatig werken en/of projectmanagement, c) docenten beschikken over een relevant (internationaal) extern netwerk en d) minimaal 85% van de bestaande docentenpopulatie en alle nieuw aan te nemen docenten beschikken over een mastertitel.

Onderdeel van het beleid zijn de plannings-, functionerings- en beoordelingsgesprekken die de opleidingsmanager jaarlijks voert met alle docenten en studiebegeleiders. Daarnaast biedt de academie scholingsmogelijkheden en zijn er doorgroeimogelijkheden voor docenten (naar hogeschooldocent of lector). Aan de academie is 30 fte verbonden, verdeeld over circa vijftig medewerkers. Hiervan beschikt 97% over een masterdiploma en is 17% gepromoveerd.

Om les te kunnen geven in de internationale variant dienen docenten de Engelse taal te beheersen op minimaal C1 niveau en affiniteit te hebben met het lesgeven aan internationale studenten. Bij de internationale variant van de opleiding zijn ook internationale docenten betrokken.

De opleiding heeft in de afgelopen periode een flinke groei doorgemaakt, zowel in het aantal studenten als in het aantal docenten. Er is een flink aantal nieuwe en jonge docenten aangetrokken, met relevante werkervaring. Ervaren en nieuwe docenten worden aan elkaar gekoppeld (buddy systeem) en zitten bij elkaar op de kamer, waardoor er veel contact is. Nieuwe docenten worden ook ondersteund door de onderwijskundige op het gebied van didactiek, toetsing en projectbegeleiding. In het aannamebeleid is de binding met de beroepspraktijk een belangrijke factor, zo bleek tijdens de visitatie.

Om de onderlinge samenwerking tussen de nieuwe en ervaren docenten te bevorderen heeft de opleiding in de afgelopen periode een teambuildingsproces doorlopen. Dit om de ambities van de opleiding te kunnen blijven waarmaken tegen de achtergrond van de aanhoudende groei in studentenaantallen en staf. Ook vindt er vakgroepoverleg en trimesteroverleg plaats.

Niet alle docenten zijn projectbegeleider, zo bleek tijdens de visitatie. Er wordt vooral gekeken naar geschiktheid voor het begeleiden van projectgroepen. Tijdens studiedagen wordt aandacht besteed aan het begeleiden van projectgroepen. Daarnaast krijgen startende projectbegeleiders een buddy aangewezen en worden de projectbegeleiders (inhoudelijk) gecoacht door de coördinator van het project.

De opleiding kent een zogenaamde flexibele schil. Dit zijn externe docenten die met name ingezet worden voor de begeleiding van studenten tijdens stages, projecten en bij de leerlijn communicatieve vaardigheden. Daardoor kunnen de vaste docenten deelnemen aan externe projecten die voor het AIC worden uitgevoerd. Deze projecten betreffen thema's als logistieke verbetering, duurzaamheid en

supply chain management bij verladers en logistieke dienstverleners.

Studenten en alumni zijn, zo bleek tijdens de visitatie, positief over hun docenten. Ze waarderen (ook na de groei van de opleiding) de toegankelijkheid van hun docenten. Bovendien waarderen ze de praktijkkennis van hun docenten.

Overwegingen

De commissie heeft de CV's van de (gast)docenten bestudeerd en heeft kunnen vaststellen dat de opleiding doeltreffend is in haar streven gekwalificeerde, deskundige en betrokken docenten aan te trekken. De commissie stelt bovendien vast dat de docenten er goed in slagen de onderwijsleeromgeving vorm te geven en het programma uit te voeren, zowel op inhoudelijke en onderwijskundige als op organisatorisch vlak. De uitgangspunten van het personeelsbeleid van de academie zijn nadrukkelijk zichtbaar in het docententeam van de opleiding LN.

De commissie heeft tijdens de visitatie deskundige en betrokken docenten ontmoet, met relevante ervaring in de beroepspraktijk. De kwaliteit en betrokkenheid van de docenten dragen volgens de commissie in hoge mate bij aan de kwaliteit van de opleiding.

Het is de commissie in positieve zin opgevallen dat de groei van de opleiding en de instroom van nieuwe docenten niet ten koste zijn gegaan van de sfeer op de opleiding. Studenten waarderen de sfeer van de opleiding en het laagdrempelige contact met hun docenten.

De omvang van het docentencorps acht de commissie toereikend voor de uitvoering van het programma. De commissie vindt het positief dat nagenoeg alle docenten betrokken bij de academie een masterdiploma hebben. De commissie waardeert het dat de opleiding investeert in de samenhang en cohesie van het docententeam middels scholing, een buddy systeem en het inrichten van nieuwe overlegvormen. Docenten worden gestimuleerd actief te zijn in landelijke overleggen en externe projecten. Externe docenten uit de flexibele schil worden ingezet voor het begeleiden van projecten en stages, zodat de eigen docenten externe projecten kunnen uitvoeren. De commissie heeft veel waardering voor deze constructie.

De commissie oordeelt – alles overwegende - dat de opleiding beschikt over een zeer effectief personeelsbeleid dat de realisatie van het programma mogelijk maakt en beoordeelt deze standaard als **goed**.

Voorzieningen

De commissie heeft kunnen constateren dat de huisvesting, materiële voorzieningen en informatievoorziening van de opleiding voldoende zijn. De recente groei van de opleiding heeft in eerste instantie geleid tot ruimtegebrek. Dit is inmiddels opgelost, tot tevredenheid van de studenten. De opleiding beschikt over toereikende ICT-voorzieningen en logistieke software voor de realisatie van het programma. Per september 2019 verhuist de opleiding naar de nieuwe campus op de hoofdlocatie van de NHTV. De commissie deelt de opvatting van studenten dat de openingstijden van het huidige gebouw verruimd kunnen worden. De begeleiding van de studenten is door de opleiding goed ingericht en afgestemd op de verschillende fasen in de opleiding en de toenemende zelfstandigheid van de student.

Materiële voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

De commissie beoordeelt deze standaard als **volgende**.

Bevindingen

De opleiding is gevestigd op één van de vier locaties van de hogeschool in Breda. Daar is de beschikking over onder andere een mediatheek en diverse ruimtes voor onderwijs en (project)overleg. Daarnaast zijn er pc-lokalen beschikbaar voor de ict-trainingen. De opleiding beschikt over specifieke logistieke software zoals SAP Business one (ERP-pakket), Shortrec (een pakket voor rit- en routeplanning), Microsoft Project (een pakket voor projectmanagement), Flexsim (simulatiesoftware), Legin (softwarepakket voor Scheduling), Visio (tekenpakket voor stroomschema's en netwerkdiagrammen) en Excel Solver (add-on in Excel voor lineaire programmering).

De docentenkamers bevinden zich in de nabijheid van de lokalen. Ook werken de docenten regelmatig in de grote hal. Dit maakt direct contact tussen student en docent mogelijk.

Vanaf september 2019 verhuist de opleiding (en de academie SLM) naar de nieuwe campus op de hoofdlocatie van de NHTV.

Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat voor de studenten de groei van de opleiding geleid heeft tot toenemende drukte in het gebouw. Volgens de studenten is dit na wat organisatorische problemen met collegezalen adequaat opgelost door meer ruimtes te creëren voor onderwijs en overleg. De studenten hebben expliciet opgemerkt dat de grotere aantallen studenten geen effect hadden op de sfeer in de opleiding en de toegankelijkheid van docenten. Studenten waarderen dit zeer. Studenten hebben ook

opgemerkt dat het gebouw wat langer open kan zijn, de huidige sluitingstijd is 18.00 uur. Dat wordt door studenten als te vroeg ervaren.

Overwegingen

De commissie oordeelt dat de materiële voorzieningen adequaat zijn en de realisatie van het programma mogelijk maken. De opleiding heeft de groei van het aantal studenten adequaat opgevangen. De commissie is positief over de plannen die er liggen voor de realisatie van nieuwbouw op de campus van de NHTV in 2019. De commissie deelt de opvatting van studenten dat de openingstijden van het huidige gebouw verruimd kunnen worden. De commissie beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

Studiebegeleiding

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

De commissie beoordeelt deze standaard als **goed**.

Bevindingen

De opleiding heeft recentelijk het eerstejaars mentoraat opnieuw ingericht. Studenten worden in groepen van 10 à 15 studenten ingedeeld en in de eerste tien weken van het programma gekoppeld aan een mentor (begeleidende docent). Gedurende deze tien weken is er elke maandagochtend een gezamenlijke opstart met de studenten en de mentor. Daarbij wordt ingegaan op thema's als studeren, voorbereiding op een tentamen, het lezen van een boek, het luisteren naar een college en dergelijke. De mentor begeleidt in deze periode de studenten ook wekelijks bij hun project. De mentor blijft gedurende de hele opleiding aanspreekpunt voor de student.

Voor internationale studenten begint het mentorprogramma twee weken voor de start van de opleiding. In deze twee weken maken ze onder andere kennis met de Nederlandse cultuur.

In de eerste twee jaar worden studenten daarnaast begeleid in de projecten. Elk project start met een kick-off en een sessie met de groep en de begeleidende docent waarbij per student teruggekeken wordt naar de ontwikkelpunten uit het vorige project. Halverwege het project vindt een peer evaluatie plaats, waarbij studenten aan de hand van rubrics zichzelf en elkaar beoordelen. Aan het einde van het project vindt de eindevaluatie plaats, eveneens aan de hand van rubrics. Daarbij worden ook het individuele procesverslag en de ontwikkelpunten per student besproken. De projectgroepen worden door de coördinator van de mentoren samengesteld, in overleg met de betreffende projectcoördinator. Na elk project wordt tijdens een afsluitende bijeenkomst met alle projectbegeleiders de ontwikkeling van de studenten besproken. De opleiding maakt hierbij gebruik van de zogenaamde student monitoring tool. Daarin wordt per project aangegeven welke competentie beoordeeld wordt. Bij de stages schrijven de studenten een procesverslag, waarin ze reflecteren op de competenties. Bij het afstuderen wordt geen procesverslag gemaakt. De (proces) verslagen van projecten en de student monitoring tool (competentie-ontwikkeling) van studenten vormen het digitale portfolio van de studenten.

Voor de tweedelijns begeleiding van studenten is de decaan beschikbaar. De decaan is vooral bedoeld voor studenten die vanwege omstandigheden studievertraging dreigen op te lopen en/of meer intensieve en specialistische begeleiding nodig hebben dan hun mentor kan bieden. De opleiding heeft specifieke aandacht voor studenten met een functiebeperking.

Tijdens de stages in het derde jaar worden studenten begeleid door hun begeleidende docent en de bedrijfsbegeleider. De opleiding hanteert als eis dat de begeleidende docent minimaal één keer per stageperiode de student op de stageplek bezoekt. Daarnaast komt de student tijdens de stage terug op school en zijn er minimaal drie contactmomenten met de begeleidende docent. Tijdens de terugkomdagen presenteren studenten onder andere hun bevindingen aan elkaar. In het vierde jaar, bij de afstudeeropdracht, worden studenten begeleid door een docent en een bedrijfsbegeleider.

De opleiding heeft een relatief hoge uitval. Tijdens de visitatie heeft de commissie hierover met ver-

schillende gesprekspartners gesproken. De onbekendheid van aankomende studenten met de logistiek wordt al belangrijkste reden voor deze uitval genoemd. De herinrichting van het mentoraat heeft onder andere als doel het verminderen van de uitval. Daarnaast is er, om de uitval te verminderen, meer aandacht voor gepersonaliseerd leren in het programma. Bij vakken als Wiskunde, Excel en Managementaccounting kunnen studenten kiezen voor een 'snelle' variant en een 'langzame' variant. Bij deze laatste variant is meer uitleg, werken studenten in groepjes aan opdrachten en wordt het niveau van studenten tussentijdse getoetst. Ook is er voor (alle) studenten extra materiaal beschikbaar op de elektronische leeromgeving.

Informatievoorziening

De hogeschool beschikt over een studentenportaal dat studenten toegang geeft tot informatie over en van hun opleiding en de hogeschool. Onderdeel daarvan is de elektronische leeromgeving N@tschool, waar studenten informatie kunnen vinden over bijvoorbeeld tentamenroosters en de inhoud van hun vakken. De academiebrede website 'shaping society' geeft studenten, medewerkers en externen de mogelijkheid om werkveld gerelateerde kennis, projecten, stages, onderzoek en dergelijke met elkaar te delen.

Overwegingen

De commissie constateert dat de informatievoorziening naar studenten voldoende is. De elektronische leeromgeving biedt studenten de benodigde informatie. Ook de eerder genoemde benaderbaarheid van de docenten draagt hier aan bij.

De commissie stelt verder vast dat de opleiding veel aandacht besteedt aan de studieloopbaanbegeleiding van haar studenten. De commissie oordeelt dat studenten in de verschillende fasen van de opleiding effectief begeleid worden. In het eerste jaar speelt het mentoraat daarin een belangrijke rol. Studenten worden door middel van wekelijkse bijeenkomsten intensief begeleid. In het eerste en tweede jaar worden studenten bovendien begeleid tijdens de projecten, met behulp van de student monitoring tool waarmee studenten inzicht krijgen in hun eigen competentie-ontwikkeling. De commissie is positief over de inzet van deze monitoring tool.

In het derde en vierde jaar wordt meer zelfstandigheid van studenten verwacht en vindt begeleiding

met name plaats tijdens de stages en de afstudeeropdracht. De (eerstejaars) mentor blijft gedurende de hele opleiding het aanspreekpunt voor de studenten.

Zoals eerder opgemerkt bij standaard zes, waarderen de studenten het kleinschalige karakter van de opleiding en de toegankelijkheid van hun docenten. Dit draagt volgens de commissie ook bij aan de goede begeleiding van studenten.

Hoewel de uitval in de opleiding relatief groot is, constateert de commissie dat dit hoog op de agenda van de opleiding staat. Bovendien stelt de commissie vast dat de opleiding actief zoekt naar manieren om de uitval te verminderen. Voorbeelden hiervan zijn de intensivering van het mentoraat en de aandacht voor differentiatie en gepersonaliseerd leren.

Alles overwegende beoordeelt de commissie deze standaard als **goed**.

Kwaliteitszorg

De commissie heeft kunnen vaststellen dat de opleiding een adequaat kwaliteitszorgplan heeft. De opleiding volgt hierin het beleid van de hogeschool en de academie. Er wordt periodiek worden geëvalueerd aan de hand van toetsbare doelstellingen. De commissie stelt vast dat studenten, docenten en werkveld worden gehoord en betrokken bij de verbetering van de opleiding. Naast de formele evaluaties speelt ook het informele contact tussen docenten en studenten hierin een belangrijke rol. De opleidingscommissie is, zo bleek tijdens de visitatie, niet bij alle studenten bekend.

Evaluatie

Standaard 9: De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

De commissie beoordeelt deze standaard als **volgende**.

Het strategisch plan en de planning & control cyclus van de hogeschool liggen ten grondslag aan het kwaliteitsbeleid van de opleiding. Op basis van het strategisch plan worden met de academiedirecteuren afspraken gemaakt over de implementatie daarvan en de te bereiken resultaten. De planning & control cyclus omvat onder andere de jaarlijkse managementcontractbesprekingen van het College van Bestuur met academiedirecteuren waarin de kwaliteit van de opleidingen onderwerp van gesprek is. Daarnaast rapporteert elke academie of dienst drie keer per jaar aan het College van Bestuur aan de hand van het vastgestelde managementcontract.

De opleiding evalueert op verschillende manieren de tevredenheid van haar stakeholders. Voor studenten wordt gebruik gemaakt van de jaarlijkse NSE enquête en eigen evaluaties die studenten invullen tijdens de mentorbijeenkomsten. Daarnaast is er informeel contact tussen docenten en studenten waarbij de kwaliteit van het onderwijs ter sprake kan komen.

Zoals bij standaard 1 benoemd, kent de opleiding een betrokken werkveldcommissie. De werkveldcommissie wordt benut om de competenties en de inhoud van het programma te bespreken. Daarnaast zijn vertegenwoordigers van het werkveld als geëvalueerde betrokken bij het beoordelen van het eindniveau van de opleiding. De opleiding nodigt de

geëvalueerden ook expliciet uit hun commentaar schriftelijk door te geven. Deze feedback wordt besproken in de examenvergaderingen. Ook worden externe stagebegeleiders (bedrijfsbegeleiders) bevestigd over de kwaliteit van de student en de stagebegeleiding vanuit de opleiding.

De opleiding ressorteert onder de academiebrede opleidingscommissie, bestaande uit docenten en studenten van de drie opleidingen. De opleidingscommissie komt gemiddeld zes keer per jaar bijeen en geeft (mede op basis van evaluaties en informele signalen) advies aan het managementteam betreffende de onderwijskwaliteit.

Overwegingen

De commissie constateert dat de opleiding beschikt over een adequaat kwaliteitszorgsysteem gebaseerd op toetsbare doelstellingen. Het hogeschool- en academiebeleid is daarin leidend. De opleiding maakt gebruik van formele evaluaties en de informele contacten tussen docenten en studenten. Zoals eerder opgemerkt, heeft de werkveldcommissie een actieve rol in de kwaliteitsborging van de opleiding. Het is de commissie opgevallen dat de opleidingscommissie niet bij alle studenten bekend is en raadt de opleiding aan de opleidingscommissie meer nadrukkelijk te positioneren.

De commissie beoordeelt deze standaard derhalve als **voldoende**.

Toetsing

De commissie heeft kunnen vaststellen dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. De commissie constateert dat het hogeschool- en academiebeleid inzake toetsing hierin leidend is. De toetsing binnen de opleiding vindt op een valide en objectieve wijze plaats. De informatievoorziening naar studenten toe is adequaat. De commissie stelt echter ook vast dat de examencommissie zich nog geen eigen beeld vormt van het eindniveau. Dit heeft de examencommissie belegd bij de examinatoren en de gecommitteerden die deel uit maken van de afstudeercommissie. De verslagen van de gecommitteerden bieden volgens de commissie echter te weinig informatie inzake het eindniveau. Zij raadt de examencommissie dan ook aan zelf steekproefsgewijs het eindniveau te beoordelen. Het is de commissie eveneens opgevallen dat de beoordelingsformulieren bij het afstuderen niet volledig worden ingevuld, wat de navolgbaarheid van de beoordeling niet ten goede komt. De commissie zou willen aandringen op het consequent invullen van de formulieren. Ook adviseert zij de opleiding de competentie-matrix door te vertalen in het beoordelingsformulier van het afstudeerwerk.

Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

De commissie beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

Bevindingen

Valide en betrouwbaar

Het toetsbeleid van de opleiding is afgeleid van het academiebrede toetsbeleid en het toetskader van de hogeschool.

De opleiding hanteert bij het maken en beoordelen van toetsen het vier-ogen-principe. Tijdens de visitatie is dit bevestigd. Bij elke toets wordt een toetsmatrix opgesteld. De academiebrede toetscommissie beoordeelt achteraf steekproefsgewijs de kwaliteit van de toetsen. Ook kent de toetscommissie een vast spreekuur waarbij docenten (vragen over) hun toetsen kunnen voorleggen. De toetscommissie heeft gemandateerde bevoegdheden betreffende de kwaliteitsborging van tentamens en examens. Minimaal één lid van de toetscommissie is lid van de examencommissie.

Bij de beoordeling van projecten vindt kalibratie plaats inzake de te gebruiken formats en de vergelijking van de opgeleverde producten.

Het toetsplan van de opleiding geeft een overzicht van de toetsen per programmaonderdeel. Bovendien wordt, als er meerdere toetsen gebruikt worden, de weging zichtbaar. Bij de meerderheid van de programmaonderdelen worden twee of meer toetsvormen ingezet. Dit betreft in de regel een schriftelijk tentamen en een groeps- of individuele opdracht. Bij de projecten wordt ook het proces (voorwaarde-

lijk) beoordeeld. Elk project omvat een gezamenlijk deel en een individueel deel. Bij het eerste project is dit een individueel tentamen. Studenten dienen beide onderdelen met een voldoende af te ronden.

De hogeschool kent een brede compensatieregeling, waarbij studenten een afgeronde vijf maximaal drie keer kunnen compenseren met een ander cijfer (mits de onvoldoende en de compensatie in de juiste groep van vakken vallen). Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat dit alleen geldt voor vakken waarbij het eindcijfer op basis van meerdere deelcijfers wordt vastgesteld. Stages, projecten, minoren, afstuderen en vrije studieruimte zijn uitgesloten van de compensatieregeling.

Stages

Bij de beoordeling van de twee derdejaars stages zijn twee beoordelaars betrokken:

- een docent als procesbegeleider (hogeschoolbegeleider);
- een docent in de rol van referaatbeoordelaar. Deze docent beoordeelt na afloop van de stage het rapport en de verdediging van de student.

De praktijkbegeleider van het bedrijf (bedrijfsbegeleider) heeft formeel geen rol in de totstandkoming van het cijfer voor de stage. De bedrijfsbegeleider geeft echter wel input inzake de bruikbaarheid en onderbouwing van de door de student aangedragen oplossing en het functioneren van de student binnen de organisatie. De student dient een voldoende beoordeling van het bedrijf te krijgen als voorwaarde voor een voldoende beoordeling van de stage. Tijdens de visitatie is opgemerkt dat bedrijfsbegeleiders over het algemeen hoge cijfers geven aan de studenten.

Afstuderen

Het afstudeerwerk wordt beoordeeld door een afstudeercommissie aan de hand van een rubric. De afstudeercommissie bestaat uit een onafhankelijke voorzitter, de begeleidende docent en een (onafhankelijke) gecommiteerde uit het werkveld. De gecommiteerde is formeel benoemd als examinator. Tijdens een mondeling examen verdedigt de student zijn afstudeerwerk voor de afstudeercommissie. Het bedrijf waar de student de afstudeeropdracht heeft uitgevoerd heeft geen formele rol in de beoordeling maar geeft wel input. De beoordelaars vullen onafhankelijk van elkaar het beoordelingsformulier in. Na de verdediging komt de afstudeercommissie tot een gezamenlijk cijfer.

De commissie heeft tijdens de visitatie met docenten gesproken over de goedkeuring van een afstudeeropdracht. In dat kader is opgemerkt dat alle afstudeeropdrachten goedgekeurd worden door twee docenten. Studenten vullen hiertoe een ingevuld formulier in en voeren daarover een gesprek met één van de betrokken docenten. Indien noodzakelijk wordt een telefonisch overleg gevoerd met de organisatie waar de opdracht uitgevoerd zal worden. In de eerste twee weken van de opdracht maken de studenten een plan van aanpak. Dat dient door de begeleidende docent goedgekeurd te worden om verder te kunnen gaan.

Examencommissie

De opleiding valt onder de academiebrede examencommissie. De examencommissie is onder andere verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens en voor de borging van de kwaliteit van tentamens en examens.

Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat de examencommissie geconstateerd heeft dat de beoordelingsformulieren van het afstuderen niet consequent worden ingevuld. De examencommissie heeft hierover gerapporteerd aan het management van de opleiding. Hoewel leden van de examencommissie soms als docent betrokken zijn bij afstudeersessies, beoordeelt de examencommissie niet zelf (bijvoorbeeld middels een steekproef) het niveau van de afstudeerwerken. Het eindniveau wordt geborgd door de afstudeercommissie. De gecommiteerde maakt bij elke afstudeersessie een kort verslag van het geconstateerde niveau.

Transparant

Studenten (van beide varianten) zijn tevreden over de toetsing. De toetsen sluiten aan bij de stof. In de eerste twee jaar wordt het cijfer niet alleen bepaald op basis van een tentamen maar ook opdrachten en presentaties. Studenten waarderen deze mix, zo bleek tijdens de visitatie. Na een periode is er één moment waarop studenten alle door hen gemaakte toetsen kunnen inzien. Studenten hebben opgemerkt dat de bekendmaking van de behaalde cijfers meer geüniformeerd kan worden. Nu krijgen studenten via verschillende kanalen hun cijfer.

Het handboek afstuderen geeft studenten informatie over de invulling en beoordeling van het afstuderen. De vakbeschrijvingen op de elektronische leeromgeving geven informatie over de toetsing van de vakken.

Overwegingen

De commissie oordeelt dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Hogeschool- en academiëkaders zijn hierin leidend. De opleiding kent voldoende waarborgen voor een valide en betrouwbare toetsing. De commissie heeft tijdens de visitatie een aantal toetsen beoordeeld en geconcludeerd dat deze van voldoende niveau zijn. Het is de commissie daarbij wel opgevallen dat niet bij alle toetsen een toetsmatrix of antwoordmodel beschikbaar was. De commissie heeft ook een aantal stageverslagen bestudeerd en stelt vast dat deze van goed niveau zijn. De verslagen zijn zeer consequent qua opzet en inhoud. Daarnaast laten ze een diversiteit in de stages zien, met bijvoorbeeld ook stages in de zorgsector.

De commissie vindt het positief dat de hogeschoolbrede compensatieregeling niet voor alle onderdelen van het programma geldt.

Hoewel de commissie op basis van de gevoerde gesprekken en de bestudeerde eindwerken ervan overtuigd is dat de beoordeling van de eindwerken op een consciëntieuze manier plaatsvindt, constateert zij eveneens dat de beoordeling niet altijd navolgbaar is. Ook is een aantal formulieren niet ingevuld, waardoor niet duidelijk is hoe het cijfer tot stand is gekomen.

De rubric die gebruikt wordt bij de beoordeling van het afstuderen, heeft een andere schaal dan de cijfers op het beoordelingsformulier. Ook zijn de

competenties waarvoor opgeleid wordt nog niet gerelateerd aan het beoordelingsformulier. Dit laatste is tijdens de visitatie door docenten bevestigd, de competentiematrix is recent opgesteld en dient nog te worden doorvertaald in het beoordelingsformulier voor het afstuderen.

De commissie is van mening dat de examencommissie zich een eigen oordeel dient te vormen over het eindniveau van de opleiding. De bestudeerde versla-

gen van gecommiteerden inzake het eindniveau zijn volgens de commissie vrij summier ingevuld en bieden geen houvast voor de beoordeling van het eindniveau. Zij raadt de examencommissie derhalve aan zelf steekproefsgewijs afstudeerwerken te beoordelen.

Alles overwegende beoordeelt de commissie deze standaard als **voldoende**.

Gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie oordeelt dat studenten van de opleiding de beoogde eindkwalificaties behalen. De commissie stelt vast dat de afstudeerwerken van goed niveau zijn, het basisniveau overstijgen en de competenties uit het beroepsprofiel weerspiegelen. In de afstudeerwerken is de integrale logistieke competentie nadrukkelijk zichtbaar. De afstudeerwerken laten een gestructureerde opbouw, complexe en duidelijke probleemstelling en goede toepassing van onderzoeksmethoden zien. Afgestudeerden vinden bovendien zeer snel een relevante baan. En de opleiding dingt mee om de prijzen bij de Nederlandse scriptieprijs Logistiek. De gesprekken met alumni en werkveld hebben het oordeel van de commissie inzake het eindniveau bevestigd.

Gerealiseerde eindniveau

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

De commissie beoordeelt deze standaard als **goed**.

Bevindingen

In de afstudeeropdracht laten studenten zien de (deel)competenties van de opleiding te beheersen. De afstudeeropdracht wordt uitgevoerd voor een externe opdrachtgever en studenten zijn, zoals eerder opgemerkt, zelf verantwoordelijk voor het vinden van een opdracht (zie ook standaard 2). Studenten en docenten worden middels de handleiding afstuderen geïnformeerd over het doel, de invulling en de beoordeling van de afstudeeropdracht.

De opleiding doet elk jaar mee aan de Nederlandse scriptieprijs Logistiek. Elke opleiding kan één scriptie indienen van een afgestudeerde bachelor. Daarbij zijn bijna alle door de opleiding ingestuurde scripties in de finale gekomen (bij de laatste vijf en later bij de laatste drie genomineerden) en hebben twee studenten de landelijke juryprijs of publieksprijs gewonnen.

Uit de kritische reflectie blijkt dat studenten van de opleiding gewild zijn. Circa 40% krijgt een baan aangeboden bij de opdrachtgever van hun stageopdracht. Daarnaast vindt 20% voor de diploma-uitreiking een relevante baan. De overige studenten kiezen voor doorstuderen of een tussenjaar. Uit de hbo-monitor 2015 blijkt dat alle respondenten een baan hadden passend bij het opleidingsniveau. Afgestudeerden komen in de eerste jaren van hun carrière vooral in operationele functies terecht. Daarna kunnen zij doorgroeien naar een functie als logistiek manager of logistiek consultant. Binnen het brede logistieke beroepenveld is de technische georiënteerde logisticus vooral gericht op de procesmatige en technische optimalisatie van de mondiale keten binnen de bedrijfseco-

nomische doelstellingen van de onderneming. Techniek en de procesgang staan centraal met aandacht voor beheer, toepassing en gebruik van ICT en logistiek technische hulpmiddelen.

Overwegingen

De commissie heeft het handboek afstuderen bestudeerd en stelt vast dat dit de student en docent goede richtlijnen biedt voor het afstuderen.

De commissie heeft vijftien afstudeerwerken bestudeerd. De commissie concludeert dat deze afstudeerwerken over het algemeen een goed hbo-bachelorniveau laten zien, dat het basisniveau dat verwacht mag worden overstijgt. Dit blijkt onder andere uit de systematische en gestructureerde opbouw van de afstudeerwerken. Daarnaast kennen de afstudeerwerken een duidelijke en complexe probleemstelling en wordt de methode van onderzoek goed beschreven en toegepast. De commissie stelt eveneens vast dat in alle bestudeerde afstudeerwerken de integrale logistieke competentie expliciet te zien is. De afstudeerwerken laten een zeer breed palet van het logistieke werkveld zien, variërend van internationaal, nationaal, zorg, warehousing tot supply chain management. De beoordeling die de commissie zou geven aan de afstudeerwerken komt, op een uitzondering na, overeen met de beoordeling van de opleiding. Daar waar de opleiding vanwege de complexiteit van de opdracht een lager cijfer geeft, deelt de commissie die beoordeling.

De waardering van de commissie voor het eindniveau is bevestigd in de gesprekken met het werkveld en de alumni. Daarnaast blijkt uit de bestudeerde documenten dat afgestudeerden snel een baan op niveau vinden en dat de opleiding hoog scoort bij de Nederlandse scriptieprijs Logistiek. Alles overwegende beoordeelt de commissie deze standaard derhalve als **goed**.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Deskundigheid	De deskundigheid blijkt uit
a. deskundigheid ten aanzien van de ontwikkelingen in het vakgebied;	<p>De heer Visser is meer dan 25 jaar actief bij de vereniging Logistiek management (vLm) waarvan 9 jaar als algemeen bestuurslid. Tevens is hij lid van het Nederlandse Chapter van APICS. Ook is Visser actief in de Lean-vakgroep van de vLm. Daarnaast was hij 10 jaar lang redacteur van het Handboek Logistiek en het blad Logistiek Actueel. Bij www.logistiek.nl zijn inmiddels meer dan vijftig blogs van zijn hand verschenen</p> <p>Mevrouw Damen is lid van de programmacommissie van TKI Dinalog en tevens voorzitter Imago en Instroom van de Topsector logistiek</p>
b. internationale deskundigheid;	<p>De heer Visser verzorgt gastcolleges bij de Artevelde Hogeschool te Gent, en is betrokken bij curriculumontwikkeling van en gastcolleges voor de Denver University.</p> <p>Mevrouw Damen bekleedde diverse logistiek managementfuncties bij toonaangevende multinationals. Thans vervult ze enkele internationale bestuursfuncties</p>
c. werkvelddeskundigheid in het voor de opleiding relevante beroepenveld;	<p>Mevrouw Damen bekleedde diverse logistiek managementfuncties bij toonaangevende multinationals. Tevens vervult zij diverse advies- en managementopdrachten op het gebied van logistiek</p> <p>De heer Visser is eigenaar van het bureau CoLogic gericht op consultancy, courseware en coaching op het vlak van logistiek & supply chain management</p>
d. recente ervaring met het geven of ontwikkelen van onderwijs op het desbetreffende opleidingsniveau (bachelor of master) alsmede oriëntatie (hbo of wo) en deskundigheid ten aanzien van de door de opleiding gehanteerde onderwijsvorm(en) en toetsdeskundigheid ¹ ;	<p>De heer Visser is docent voor diverse post-HBO en universitaire opleidingen, onder andere bij de UvA en VU, Nyenrode Business Universiteit, TIAS en Unimaas, Transfergroep Rotterdam en logistieke opleidingen van NCOI, het NIVE, bij Exact Business School en het Mikrocentrum.</p> <p>Mevrouw Damen verzorgt regelmatig gastcolleges voor Webster University en begeleidt scriptie-studenten</p> <p>Mevrouw Visscher voert onderwijs- en onderwijskundige adviesopdrachten uit. Tot en met 2015 was zijn secretaris van de Landelijke Examencommissie voor Comptabele Beroepen</p>
e. visitatie- of auditdeskundigheid;	Mevrouw Visscher treedt regelmatig op als voorzitter voor diverse visitatiecommissies
f. studentgebonden deskundigheid.	Mevrouw Janssen studeert Business economics aan de UU, en volgde tevens een uitwisselingsprogramma bij een universiteit in Italië

¹ Hieronder worden bijvoorbeeld afstandsonderwijs, werkplekgerelateerd onderwijs, flexibel onderwijs competentiegericht onderwijs of onderwijs voor excellente studenten verstaan. Toetsdeskundigheid kan bijvoorbeeld worden aangetoond aan de hand van certificaten zoals BKO/SKO/BKE/SKE of lidmaatschappen van bijvoorbeeld toets- en examencommissies.

Bijlage 2 Programma visitatie

26 januari 2017: verkenning

- 14.00 – 15.30 Aankomst commissie
Werklunch en interne vergadering
- 15.30 – 16.15 *Directie en management*
Kennismaking, doel en programma visitatie
- 16.15 – 17.00 *Showcase*
Mogelijkheid tot het profileren van de opleiding
- 17.00 – 17.30 *Lectoren (indien gewenst)*
Praktijkgericht onderzoek, rol en positie in het opleidingsprogramma
- 17.30 – 18.30 *Werkveldcommissie en alumni*
Aansluiting van opleiding op werkveld, toetsing en afstuderen
- 18.30 – 19.00 Afsluiting van de dag, bepalen aandachtspunten voor dag 2

27 januari 2017: verdieping

- 09.00 – 09.30 Aankomst commissie
- 09.30 – 11.00 *Docenten*
Doelen van de opleiding, programma, toetsing, kwaliteit docenten
- 11.15 – 12.30 *Studenten (inclusief afvaardiging opleidingscommissie)*
Programma, toetsing, kwaliteit docenten
- 12.30 – 14.00 Lunch en documentenbeoordeling, inloopspreekuur
Mogelijkheid voor studenten en medewerkers voor gedachtewisseling met commissie, tevens bestudering van documenten
- 14.00 – 15.00 *Studenten international track*
Programma, toetsing, kwaliteit docenten
- 15.00 – 15.45 *Examencommissie*
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties
- 15.45 – 17.15 Aanvullend onderzoek, formuleren conclusies
- 17.15 – 17.30 Terugkoppeling resultaten, afsluiting van de visitatie

Bijlage 3 Kwantitatieve gegevens

Instream

Opleiding Logistics Engineering	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
totaal aantal studenten op 1/9*	215 (19.4%)	233 (8.4%)	248 (6.4%)	282 (13.7%)	296 (5.0%)
aantal eerstejaars (incl post-instream)*	77	75 (-2.6%)	72 (-4%)	111 (54.2%)	112 (0.9%)

* Met groeipercentages

Succes ratio cohort 2008 - 2011

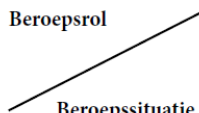
	2011			2010			2009			2008		
	Students	C+1 Yrs	C+1 Yrs %	Students	C+1 Yrs	C+1 Yrs %	Students	C+1 Yrs	C+1 Yrs %	Students	C+1 Yrs	C+1 Yrs %
34390 B Logistics Engineering	49	39	79,6%	39	31	79,5%	32	22	68,8%	29	23	79,3%

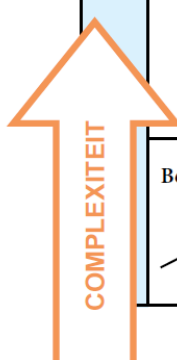
Uitval

Opleiding Logistics Engineering	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
dropouts & switchers*	24 (31.2%)	21 (28.0%)	26 (36.1%)	44 (39.6%)

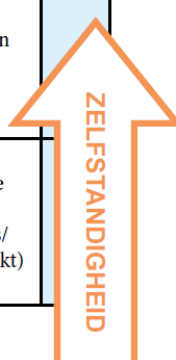
* Met percentage van het totaal aantal eerstejaars

Bijlage 4 Eindkwalificaties

		HET OP PROFESSIONELE WIJZE ONTWIKKELEN, AANSTUREN EN UITVOEREN VAN LOGISTIEKE PROCESSEN.			
	ONTWIKKELEN (BELEID EN STRATEGIE)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voert onderzoek uit door middel van analyse en vertaalt externe en interne ontwikkelingen naar consequenties voor de organisatie en haar stakeholders. 2. Formuleert beleid op één of meerdere domeinen van de logistiek. 3. Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van relaties, ketens en netwerken. 			
	AANSTUREN (ORGANISEREN)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geeft leiding aan het uitvoeren van processen binnen de onderscheiden logistieke domeinen. 2. Kan de logistiek binnen de onderscheiden domeinen, inrichten, beheersen en verbeteren. 3. Past managementtechnieken toe. 4. Ondersteunt bij het ontwikkelen, implementeren en evalueren van een (eenvoudig) veranderingsproces. 			
	UITVOEREN (OPERATIES)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plant logistieke operaties en draagt zorg voor de uitvoering hiervan. 2. Onderkent problemen binnen de logistieke operaties, stelt diagnoses en correcties vast en draagt zorg voor de uitvoering hiervan. 3. Monitort prestaties binnen alle logistieke domeinen. 			
	Beroepsrol Beroepssituatie	Demand/Supply Chain Management	Transport (inkoop/operations/verkoopmarkt)	Warehousing (inkoop/operations/verkoopmarkt)	Productie (inkoop/operations/verkoopmarkt)

COMPLEXITEIT

ZELFSTANDIGHEID

Bijlage 5 Programmaoverzicht

Jaar 1 Kennismaking basis leggen; operationeel	Trimester 1: 20 ECTS Major-programma: SLM <i>Aanvangsproject</i>	Trimester 2: 20 ECTS Major-programma: SLM <i>Project 2</i>	Trimester 3: 20 ECTS Major-programma: SLM <i>Project 3</i>
Jaar 2 Verdieping toepassen en verbanden leggen; tactisch	Trimester 1: 20 ECTS Major-programma: SLM <i>Project 4</i>	Trimester 2: 20 ECTS Major-programma: SLM <i>Project 5</i>	Trimester 3: 20 ECTS Major-programma: SLM <i>Extern Project</i>
Jaar 3 Praktijkervaring integreren; reflecteren in bedrijfscontext	Trimester 1: 20 ECTS Major-programma: Stage 1	Trimester 2: 20 ECTS Major-programma: SLM	Trimester 3: 20 ECTS Major-programma: Stage 2
Jaar 4 Profileren scenario denken en vernieuwen; strategisch; focus op nieuwe vaardigheden	Semester 1: 30 ECTS Minor-programma: SLM/NHTV/extern		Semester 2: 30 ECTS Major-programma: Afstuderen

Bijlage 6 Bestudeerde documenten

- Kritische reflectie
- Def. versie Positionering - NHTV op een scherpe koers
- SLM strategy '13-'17 nov14
- Knowledge@work, strategisch plan 2013-2017 van NHTV
- Landelijk beroeps en opleidingsprofiel Logistiek
- Doorstroompakket MBO voor studenten SLM
- Excursieoverzicht en gastcolleges LN 2017
- Samenstelling werkveldcommissie
- Competentiematrix
- Ontwikkelingen in de toekomst en implicaties voor de Supply Chain (24 februari 2014)
- Stip aan de Horizon vertaalslag naar curriculum
- Focusgebieden Kennisontwikkelingsagenda Logistiek
- Studiegids LN 2016-2017
- Studiegids ILN 2016-2017
- Inventarisatie e-didactiek en e-learning
- HRM beleidsnota 2013 - 2017
- Formatie Logistiek 16 - 17
- Kennisprofiel Formatie Logistiek
- NSE resultaten 2015
- HBO-Monitor 2015_SLM
- MeetingStructure2016.2017
- Organisatiestructuur SLM
- Overzicht AIC – projecten
- OER SLM 2016-2017
- Kwaliteitszorgsysteem NHTV
- Aanpak PDCA cyclus
- NHTV toetskader
- SLM Toetsbeleid
- Toetsplan LN en ILN 2016-2017
- Instroom 2013-2016 uitgesplitst
- PRES 06.06.2016 Focusing on Action Learning meeting
- GAP YEAR. Project plan Discover your Future @NHTV
- Handboek afstuderen 16-17 nl
- Beoordelingsformulier lid beoordelingscommissie
- Rubric afstuderen
- Analyse Stageresultaten 2013-2016
- Information Talent Programme Logistics 2016-2017
- Contacturen

Bestudeerde eindwerken:

101767	112211	120928	132074	101793
111236	112688	123087	123692	090767
111974	113419	131686	092221	100830

Bijlage 7 Onafhankelijkheidsverklaringen

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring
voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

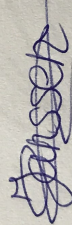
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Logistics Engineering van NHTV. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

Daphne Janssen

Datum:

26-01-2017

Plaats:

Breda

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring
voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

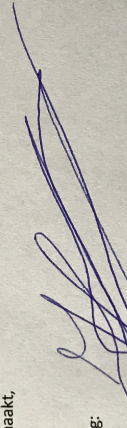
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Logistics Engineering van NHTV. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

Hessel Visser

Datum:

26 januari 2017

Plaats:

Breda

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring
voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

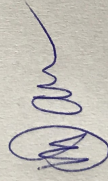
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Logistics Engineering van NHTV. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

M. Damen

Datum:

26/1/2017

Plaats:

Breda

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring
voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Logistics Engineering van NHTV. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

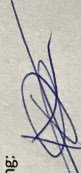
Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

26 januari 2017

Naam:

K.S. Visscher

Datum:

26 januari 2017

Plaats:

Breda

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring
voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Logistics Engineering van NHTV. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

T. Buisson

Datum:

26-1-2017

Plaats:

Breda